

A zene mindenkisé?

Kádár Ágota kántor, a Zákányi Zsolt református kórus karnagya a magyar zenetanításról

A Budakeszi Református Vegyeskar idén januárban elhunyt alapítójuk, a Liszt- és Weiner Leó-díjas karnagy, Zákányi Zsolt tiszteletére, halálának fél-éves évfordulóján, felvette a Zákányi Zsolt Református Kórus nevet. A sokak által szeretett és tisztelt Tanár Úrtól a kórustagok jóvoltából Kádár Ágota, tavaly végzett lelkes fiatal kántor vehette át a stafétabotot, aki a pátyi református templomban végez szolgálatot, tanít a pestszentlőrinci Vörösmarty Mihály Általános Iskola és Gimnáziumban és karnagya az Újpesti Civil Kórusnak is.

– Hogyan történt a felkérés?

– Valamikor februárban felhívott a lelkészünk Pátyon, hogy Budakeszin egy énekkar karnagyot keres. Engem ajánlott, én pedig örültem a lehetőségnek. A próbákon közelebbről is megismerkedtünk, végül megkértek, vállaljal el vezetést. Szívesen elfogadtam a felkérést.

– Mit szeretne átvenni és továbbvinni elődje, Zákányi Zsolt céljából?

– Sajnos a Tanár urat nem ismertem személyesen, de amióta a kórossal foglalkozom, eljuttattak hozzám olyan felvételek, amelyeken láthattam, hallhattam a Zákányi Zsolt által vezetett énekkart. Kiválóként is feltűnt, mennyire szívőből vezényelt, s milyen finoman bánt a rendelkezésére álló „hangszerrel”. A karvezetők megegyeznek az alapelvekben, mert azok a zene, a zenemű természetéből adódnak, a különbségek csak „stílárius” jellegűek lehetnek, amelyek a karvezető-személyiségek különbözőségéből következnek.

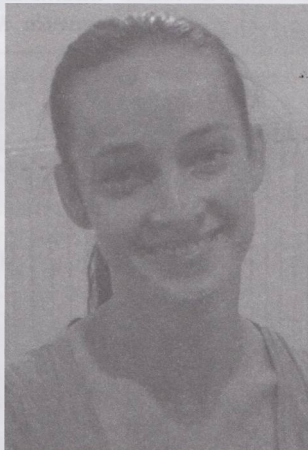
– Úgy tudom, a családban sokan vannak zenészek, művészek.

– A zenei tehetség leginkább apai ágon mutatkozott meg. Edesapám az Operaház

kórusában énekel, a nagypám operaénekes volt. A zenei tehetségből húgomnak és nekem is jutott valami, edesanyánktól pedig a zene szeretetét örököltünk. Természetesen ezen örökségek kiművelését kötelességemnek is tartom.

– A kórus repertoárján sok Kodály-mű szerepel, hiszen idén ünnepeljük Kodály Zoltán születésének 125. évfordulóját. Mit adott Kodály Zoltán a magyar zeneirodalomnak, mi is a „Kodály-módszer” lényege? Sikerült-e megtartani az általa kivívott „zenei nagyhatalmi” pozíciókat?

– Kodály szemléletének lényege, hogy a zenei nevelést már a gyermek megszületése előtt kilenc hónappal el kell kezdeni.

És ahogy az ember az anyanyelvével kezdi a beszéd tanulását, úgy a zenei oktatást mindenkinek a saját zenei „anyanyelvén” kell elkezdenie. Kodály és Bartók újdonságát az adja, hogy felfedezték a magyar népdal ősiségének szépségét, a magyar népdalok magaskultúrába való beépítése köré épül zenei tevékenységük. Kodály Ádám Jenővel, tanítványával együtt kidolgozta módszerét,

amely később Kodály-módszerként terjedt el. Hitte, hogy a XX. század végére felszámoljuk a zenei analfabetizmust, hogy minden iskolás megtanul majd kottát olvasni, ami belépőjegy a zene világába. Mivel az ének-zene készsége, nem mindegy, hogy egy héten hányszor találkozunk vele a nebuló, hiszen ahogy a mindennapi mozgással karbantartjuk testünket, úgy az éneklés (zenélés) lelkünket gazdagítja. Ha azonban most megnézzük az iskolákban az ének-zene, vagy éppen a testnevelés óraszámokat, nem várhatjuk, hogy valódi fejlődés mutatkozzék. A Kodály-év kapcsán szomorúan állapíthatjuk meg, hogy

mesterünk álma sajnos nem valósult meg, s szűgyen, hogy már régen nem Kodály hazája a zászlóvivő a zenei nevelés terén. Vezetőink nem látják be: azért, mert a XXI. század embere egyre több technikai vívmánnyal van körülvéve, ugyanúgy emberi, érző lény, mint bármely más korban, ezért egészséges fejlődéséhez elengedhetetlen a zenével való közelebbi kapcsolat kialakítása. Ennek legegyszerűbb és mindenki által elérhető módja lenne az éneklés, hiszen aki beszélni tud, az énekelni is. Egy-egy kórusban eljuthat olyan közösségekbe, ahol a többiekkel együtt veheti ki részét a zenei élményekből, ami igazán léleknevelő, felemelő érzés! A mostoha körülmények ellenére is elmondhatjuk azonban, hogy több világszínvonalú amatőr kórossal rendelkezünk, ami többek között kiváló énektanítókaink fáradhatatlan munkájának köszönhető, de azért sokat kell még tennünk ahhoz, hogy felzárkózzunk pl. az észtekhez, akiknél majd mindenki tagja legalább egy kórusnak.

– Jövőben hol találkozhatunk a református kórossal?

– Fő feladatunk az egyházi szolgálat a budakeszi református templomban, ahol az ünnepi alkalmakat az énekkar is színesíti. De felkéréstől függően más keresztyén alkalmakon, helyi rendezvényeken is hallható énekkarunk. Ápoljuk testvérkórusi kapcsolatainkat és igyekszünk újakat is kialakítani. A kórus már járt Torinóban és több kárpátaljai településen. Legutóbb, májusban a Kolozsvár melletti Mέραra hívtak meg az ottani református gyülekezet kórusa a Méra-napokra, ahol a gyönyörű táj, a kedves vendéglátók, a sziporkázó néptáncbemutató, és a különleges népművészeti kultúra mind felejthetetlen élményként marad meg bennünk. Jövőre pedig egy nemrég megismert francia református kórust szeretnénk vendégül látni. Célunk, hogy másokat is bátorítva terjesztjük Kodály Zoltán híressé vált felismerését: *A zene mindenkisé.*

Galgóczy Zsuzsa
Foto: Tóth Pál

Budakeszi képviselő-testülete július 10-i ülésén a nemrég bevezetett forgalmi rend tapasztalatait értékelve a rendszer további finomítását vitatta meg. A terület tehermentesítését célzó javaslatok között felmerült a Nagykovácsit Telkivel összekötő út megépítéséért történő lobbizás is. Megítélésünk szerint ez a szándék mindenképpen tévutat jelent, mivel megvalósítása nem kevés akadályba ütközik. Ezek közül az első, hogy az érintett terület a Budai Tájvédelmi körzet részeként kiemelt védettséget élvez. A javaslattevő valószínűleg Nagykovácsi település szerke-

Tévúton

zetével és adottságaival sincs teljesen tisztában, mivel a Kossuth Lajos utca nyugati szakasza a szűk keresztmetszet miatt tovább már nem szélesíthető. Ugyanakkor az utca keleti szakaszán bonyolódik a falu forgalmának döntő része. A rendezetlenség és a parkolók hiánya miatt állandó kaotikus forgalmi helyzet jelenleg is a megoldásra váró közlekedésbiztonsági problé-

mák közé tartozik. Az ötlet gazdája a feltehetően út forgalmát más lehetőség hiányában valószínűleg a Nagykovácsit Budapesttel összekötő útra terelné, ami ugyan csak lehetetlen, mivel ennek az útnak a terheltsége már most is jóval 100% fölött van.

A budakeszi javaslat helyett talán előnyösebb lehet, ha a Pátyot Zsámbékkal összekötő úton a csemetekert térségében épülne meg egy olyan út, amely a környező települések – Budajenő, Telki, Páty -, forgalmát az M1-es autópályára vezetné rá.

Dr. Antalóczy Péter